

Dissabte, 26 de Febrer de 2005, Aula 2.2 UB

Seminari 29

Les UEC (Unitats d'Escolarització Compartida) són un bon espai educatiu per a alguns adolescents?

Ponents: Neus Ribalta, Teresa Pongiluppi, Begoña Gasch, Francesc Roig, Andreu Pelaez, Fran Viedma.

Ponència

El seminari es presenta com un intent de generar un debat i una reflexió sobre què són les UEC (Unitats d'Escolarització Compartida) ara que ja fa deu anys que existeixen. Abans de que cada un dels ponents relati la seva experiència i opinió, s'assenyala que hi ha una sèrie de d'elements de base què cal especificar. El primer és que es situen en un marc d'educació per a la igualtat d'oportunitats, entenent que les UEC han de funcionar d'acord amb aquest filosofia i no com a simple espai per a la concentració de la problemàtica escolar. Les UEC han de servir per a trencar una successió de fracassos i inserir els joves en el món dels adults. Finalment, es planteja el fet que en el tractament d'aquests alumnes fins ara hi ha hagut la línia punitiva i la patològica, i la educativa on queda?

En el marc de les diferents intervencions sorgeixen elements de consens, de preocupació compartida, així com de desacord. Es constata la necessitat de definir què són les UEC i si són un recurs educatiu vàlid. Alguns veuen aquests centres simplement com el lloc a on portar els revoltosos i els abstencionistes. Aquesta visió, què tenen alguns instituts i alguns àmbits, és molt contraproductiu per a la tasca que han de desenvolupar.

Es remarca la necessitat d'estabilitat i continuïtat en aquestes aules. És bàsic que hi hagi una continuïtat dels professors que possibiliti l'establiment de vincles amb els alumnes. L'alumnat de les UEC està molt necessitat d'aquest tipus de relació. Cal que el professorat sigui estable i especialitzat. Es reclama la necessitat d'un currículum adaptat i que els recursos destinats per l'administració siguin els mateixos que per a la resta d'alumnes.

A l'hora de decidir si són un recurs educatiu vàlid hi ha diversitat d'opinions però es comparteix el plantejament que tot depèn del context i les circumstàncies en què es

desenvolupin aquests centres. La indefinició institucional que les ha caracteritzat aquests anys ha comportat que l'èxit o fracàs d'una UEC depengui en gran mesura de les característiques específiques de cada centre (especialització de professors, voluntariat, relació amb municipi...). En aquest sentit es recalca la importància de la implicació dels municipis a on es situen les UEC.

En relació amb la funció educativa dels centres, s'assenyala que potser no aconsegueixen els clàssics requisits acadèmics però sí que poden aportar elements de gran vàlua per als joves. Es destaca les possibilitats que obren en quant a aprenentatge personal. Elements com la millora de l'auto-control o l'establiment de relacions socials i personals poden ser de gran ajut pels joves que es troben en aquestes aules. En aquest sentit es considera que poden aportar molt de cara a la futura inserció dels joves en el món laboral.

Debat

En el debat sorgeixen elements de desacord sobre quina ha de ser l'evolució i el futur de les UEC. Des del públic es manifesten dubtes respecte a la idoneïtat del model actual. S'apunta que, tot i ser cert que el model actual és el millor dintre de les males solucions, no pot ser el model definitiu. Cal pensar en un altre model que no sigui treure'ls de l'escola, no pot haver-hi una escola de primera i una de segona. Es replica amb la necessitat de diferenciar entre espai escolar i sistema escolar. Partint de la base que les UEC han de ser part del sistema escolar, realment és imprescindible que les UEC estiguin en el mateix espai escolar, o poden aconseguir un millor funcionament en un espai propi?

Es considera que les problemàtiques que es troben concentrades a les UEC no són un món separat dels instituts formals. Són, potser, la part més visible d'una problemàtica que és transversal a les diferents unitats escolars. S'alerta davant la possible focalització dels problemes escolars en aquest 1% d'alumnes que suposen les UEC.

Hi ha el perill de concebre les UEC com una imitació dels instituts. L'ensenyament formal no ha de ser l'únic model, poden haver altres experiències pedagògiques. Les UEC poden aportar coneixements i experiències als instituts, tenint en compte la esmentada transversalitat de les problemàtiques. Generar espais per aquest debat pedagògic és un repte de futur imprescindible.